หัวข้อสารนิพนธ์	ปัญหาการดำเนินกระบวนวิธีพิจารณาคดีพาณิชย์ในประเทศไทย
คำสำคัญ	วิธีพิจารณาคดี/พาณิชย์
ชื่อนักศึกษา	ร้อยตำรวจเอก นิรุธ ตันวิมล
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ศาสตราจารย์ ดร.พูนผล เตวิทย์
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ร่วม	รองศาสตราจารย์ สุพล อิงประสาร
ระดับการศึกษา	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
คณะ	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี
พ.ศ.	2550

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหารูปแบบวิธีพิจารณาความที่เหมาะสมและสอดคล้องกับประเพณีและแนวทางปฏิบัติทางการค้าพาณิชย์ โดยมุ่งที่จะให้ประเทศไทยมีการจัดระบบวิธีพิจาณาคดีพาณิชย์แยกต่างหากจากระบบวิธีพิจารณาคดีแพ่งโดยทั่วไปอย่างชัดเจน เนื่องจากในปัจจุบันประเทศไทยเป็นประเทศที่ใช้กฎหมายในระบบประมวล (Civil Law System) โดยมิได้มีการแยกระบบกฎหมายพาณิชย์และหลักวิธีพิจารณาคดีพาณิชย์ออกจากระบบกฎหมายแพ่งและหลักวิธีพิจารณาคดีแพ่งแต่อย่างใด ทำให้เราไม่สามารถที่จะพัฒนาปรัชญาหรือหลักคิดในทางกฎหมายพาณิชย์ขึ้นได้ และมักจะต้องนำปรัชญาและหลักเกณฑ์ในทางกฎหมายแพ่งทั่วไปมาบังคับใช้กับนิติสัมพันธ์ทางการค้าพาณิชย์ ทำให้การตัดสินชี้ขาดคดีพาณิชย์ ซึ่งอยู่ในระบบกฎหมายแพ่งในบางกรณีก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมอย่างยิ่ง ขัดแย้งกับกับกรอบความคิดของการระงับข้อพิพาททางการค้าพาณิชย์ ซึ่งต้องการความสะดวก รวดเร็ว และต้องมีการตัดสินชี้ขาดโดยผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในประเพณีปฏิบัติและหลักการที่มีใช้เฉพาะในหมู่พ่อค้าพาณิชย์ ซึ่งเป็นจุดอ่อนที่ถูกมองข้ามไป และเป็นการมองข้ามมาตั้งแต่เริ่มการจัดทำประมวลกฎหมายในประเทศไทย อันเป็นการขัดแย้งต่อสำนึกในความยุติธรรมของคนในวงการค้าพาณิชย์อย่างรุนแรง จนทำให้ระบบกฎหมายและระบบศาลของไทยไม่ได้รับการยอมรับนับถือจากคู่ค้าชาวต่างประเทศเท่าที่ควรจะเป็น ส่งผลต่อเนื่องให้สัญญาทางการค้าระหว่างพ่อค้าไทยและต่างประเทศมักถูกเรียกร้องให้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายต่างประเทศที่ใช้อนุญาโตตุลาการของต่างประเทศ และต้องไปฟ้องร้อง

SPU CHONBURI

ดำเนินคดีกันในศาลต่างประเทศ ทำให้พ่อค้าไทยต้องเสียเปรียบ และสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายเป็นอย่างยิ่ง

ดังนั้นการปรับปรุงระบบกฎหมายพาณิชย์จึงเป็นสิ่งจำเป็นและจำเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่การส่งเสริมกิจการค้าพาณิชย์ของไทย ทั้งจะช่วยเพิ่มพูนความยอมรับนับถือในระบบกฎหมายและการศาลของไทยได้อีกทางหนึ่งด้วย

สำหรับการดำเนินการแยกระบบกฎหมายพาณิชย์ออกจากระบบกฎหมายแพ่งในประเทศไทยนั้น อาจมีได้ในหลายแนวทางด้วยกัน ซึ่งปัญหาสำคัญมิใช่อยู่ที่ว่าควรแยกประมวลกฎหมายพาณิชย์ออกจากประมวลกฎหมายแพ่งหรือไม่ แต่สิ่งสำคัญก็คือกฎหมายพาณิชย์จะต้องช่วยส่งเสริมกิจการค้าให้แพร่หลายมากยิ่งขึ้น และต้องสามารถคุ้มครองผู้ประกอบการค้าที่สุจริตได้อย่างเพียงพอ และมีประสิทธิภาพ ซึ่งจากการศึกษาความเป็นไปได้ ในขั้นตอนแรกของการแยกระบบกฎหมายพาณิชย์นั้น เราควรที่จะต้องมีการพัฒนาหลักวิธีพิจารณาคดีพาณิชย์ออกต่างหากจากกระบวนวิธีพิจารณาคดีแพ่งโดยทั่วไปเสียก่อน โดยให้มีระบบศาลชำนาญพิเศษแยกต่างหากสำหรับพิจารณาพิพากษาคดีพาณิชย์ขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางของการสร้างความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านทางกฎหมายพาณิชย์ขึ้น โดยการพัฒนาศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศให้เป็นศาลทรัพย์สินทางปัญญากับการค้าพาณิชย์มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างไม่อาจที่จะแยกกันเด็ดขาดได้ โดยการพิจารณาคดีต้องคำนึงถึงความสะดวก รวดเร็ว และเป็นธรรมเป็นสำคัญ โดยได้กำหนดให้มีผู้พิพากษาสมทบที่มีความรู้ความเข้าใจในทางการค้าพาณิชย์เข้าตัดสินคดีความร่วมกับผู้พิพากษาอาชีพภายในกรอบเวลาในการพิจารณาพิพากษาคดีที่แน่นอน และหากมีการอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้น ก็ให้อุทธรณ์ไปยังศาลฎีกาโดยตรง โดยไม่ต้องผ่านการพิจารณาพิพากษาของศาลชั้นอุทธรณ์ ซึ่งเป็นการจัดวางระบบและกฎเกณฑ์กติกาในคดีพาณิชย์ให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพ ลักษณะและความต้องการของกิจการค้าพาณิชย์ อันจะเป็นการส่งเสริมสนับสนุนกิจการค้าพาณิชย์ของประเทศให้อยู่ในมาตรฐานสากลและสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ดียิ่งขึ้นอีกทางหนึ่ง

SPU CHONBURI

Independent Study Title	Legal Problems on Commercial Case Procedure in Thailand
Keywords	Case Procedure / Commerce
Student	Police Captain Nirut Tunwimon
Independent Study Advisor	Professor Dr.Poonphol Tewit
Independent Study Co-advisor	Associate Professor Suphol Ingprasarn
Level of Study	Master of Laws
Faculty	Graduate School, Sripatum University Chonburi Campus
Year	2007

ABSTRACT

This study aims to find out the patterns of procedures which are appropriate and in conformity with the trade traditions and practices in commercial trade. In this regard, it also aims to enable Thailand to clearly provide the procedure system of commercial cases to be different from the procedure system of general civil cases. Since Thailand, at present, applies the civil law system, without separating the commercial law system as well as the principles of commercial case procedures from the civil law system and the principle of civil case procedures, the philosophy or concepts in the commercial law cannot be developed and the philosophy and principles in general civil law are always applied to enforce with juristic relation in the commercial trade. Consequently, the judgments for commercial cases which are included in civil law system in certain cases are absolutely unfair and contrary to the concepts of dispute resolution in commercial trade, in which the convenience and speediness are required. Moreover, the judgments must be made by the knowledgeable persons in the tradition, practices and principles which are applied among commercial traders. This is weak point which is always overlooked and it has been overlooked since the commencement of the law codifications in Thailand. It's extremely against the sense of just among people in the commercial trade. As a result of this, the legal system and judicial system in Thailand were not accepted and respected by the alien traders as they should be and they brought about the consecutive affect to the trade agreements entered into by and between Thai and alien traders; they were always requested to be subject to the

SPU CHONBURI

foreign laws, in which the arbitrations of foreigner countries were applied and the litigation and case proceedings were requested to be under the courts of foreign countries. Consequently, Thai traders were disadvantageous and wasted a lot of money as expenses.

Therefore, the improvement of commercial law system is absolutely necessary and beneficial for the promotion of Thailand's commercial trade activities and it is also another way to help increase the recognition and creditability in the legal system and Thai courts as well.

With regard to the separation of the commercial law system from the civil law system in Thailand, there may be several ways to do so. The important problem does not rely on the questions whether or not the Commercial Code should be separated from the Civil Code, but the important thing is that the commercial law should help promote and spread the trade activities as well as protect the honest trade operators adequately and effectively. From the feasibility study in the initial stage of separation of the commercial law system, the principles of commercial case procedure should be firstly developed separately from the general civil case procedure. In this regard, the special court system should be separated for commercial case procedure as the center to create knowledge and expertise particularly in the commercial law and the Intellectual Property and International Trade Court should be developed to be the Intellectual Property and Commercial Court because the disputes in the intellectual property and commercial trade are connected relatively and indistinguishably. In the trial, it is necessary to consider attentively the convenience, speediness and justice. The associated judges who are knowledgeable in commercial trade should be provided to jointly adjudicate together with the professional judges within the explicit timeframe of the trials. In addition, if there is the appeal of the court's judgment or the court's order in the Courts of First Instance, the appeal should be submitted directly to the Supreme Court without the judgments of the Appeal Court. These are the designs for the systems and rules in the commercial cases which are appropriate and in conformity with the conditions, nature and objectives of commercial trade. This is also another way to enable Thailand to encourage and promote its commercial trade to be in the international standard and in the better position to compete with the global market.

SPU CHONBURI